

EESTI SPORDI-LEHT

N° 13

19. 4. 1932.

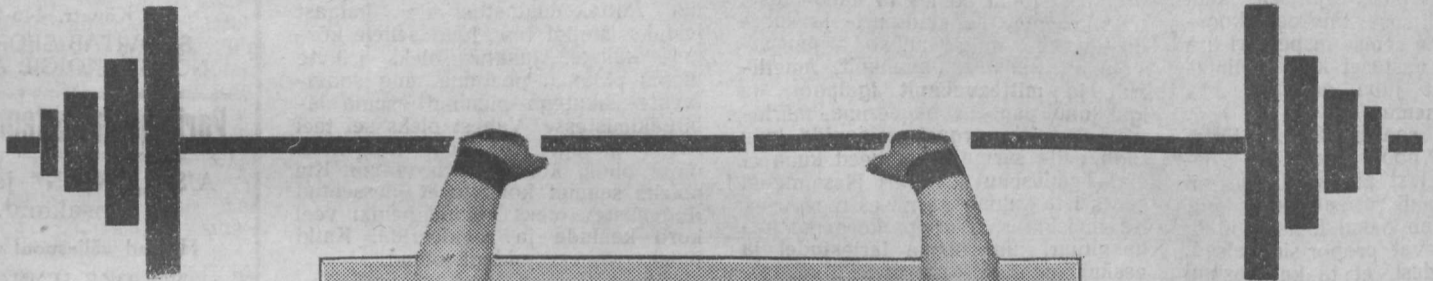
Toimetus ja tallitus
Tallinn, Mõürivahe 16,33
Telefon 444-28 Postkast 70

Ilmub teisipäeviti

Hind 15 senti

13. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 senti

Raskejõustiku hooaja võimsad lõppakkordid.

Eesti-Läti 10:2

Eesti ülivõimukas võit
raskejõustiku maavõistlusel:
tõstmises 5:0(!) ja maadluses
5:2.

Nüüpalju kõneainet ja ka purelemist, viimast eriti maadluses, põhjustanud raskejõustiku hooaeg näib nüüd lõppenud olevat. Viimasteks võistlusteks ja ühtlasi võimsateks lõppakkordideks kujunesid meistrivõistlused tõstmises ja Eesti-Läti raskejõustiku maavõistlus. Esimeste võimsus lasus küll peamiselt Arnold Luhaäär õlgadel, kuna teiste võistluste kandjaks oli kõigi internatsionaalide ühine pingutus, mis Lätil valmistas sama mõruda Tallinna schnitzli kui meile seda oli Stokholmis pakutud Rootsi laud.

Kaugel soovist riisuda üksikute meie parimate esindajate kõrgemale ulatuvad ja hinnatavad saavutused, peab siiski maavõistluse kohta lausuma, et seda kümme kahte ei põhjustanud niivõrd Eesti suurvorm kui esinenud lätlaste üldnigelus. Läti on raskejõustikus Eestist rohkem „stoppama“ jäänud, kui katsuda mõlema võime mõõtmisele läheneda rahvusvahelise tollipulgaga. Seega ei anna ka Läti maavõistluse loorberid palju põhjust unistusteks kaugetele maadele. Üksikuid väga häid mehi on küll, kuid suurvormi näitamiseks jäi ikka parim võimalus — Stokholmi neljikkoos võistlus — seljataha. Kuid lõpliku otsust pole Los-Angelesi suhtes tehtud ja sellepärast veel lootust küllajadast.

Maavõistluseks oli 16. aprillil kaitseliidu võimja pealtvaatajatest viimse iste- ja seisukohani okkupeeritud, mis kevadesse kippuvate ilmade puhul heaks tõendus, et rahval huvi raskejõustiku suurkohtamistele ei puudu.

Võistluste ametliku osa avas Ekra-veliidu esindaja Tann, kes ka esitas publikule kõiki maavõistluse atleete. Suurima aplausi löikas meie kolm suurkaanoni: Luhaäär, Pütsep ja Väli.

Võistluste esimese osa sooritamisel selgus Eesti

üllatuslikult suur võit tõstmises 5:0, sest raudkindlatele punktitoojatele Kask, Teitelbaum ja Luhaäärle sellisid ka Kukk ja Oole.

Juba surumises asuvad kõik eestlased vedama, veidi kõhklust keskmistes kaaludes võib rebimine, kuid efektseks tõukamiseks lähed Eesti võidukalt maavõistluses vedama 5:0, milline vahetõst ületas ka kõige optimistlikumad eelkalkulatsioonid. Kõige selle juures ei tulnud enamikus kaaludes Eesti esindajail end suuremalgi pingutada, ainult kesk- ja poolraskekaalus, kus esinesid Läti meeskonna parimad, pidid Kukk ja Oole oma meistrivõistluste normid kümnekonna kiloga ületama. Lätlased olid oodatust allpool, ilmutades lisaks veel sagedast ebapuhtust tõstetetes. Eesti suurmeelsuseks peab seda pidama, et meie kohtunikud mõnegi maavõistluse tulemusele otsuseandvaks võival tõstel silma kinni

pigistasid. Kolmes kaalus võitsid eestlased kaalu eduga 32—85 kg, mis kuigi heaks ilustuseks ei ole maavõistlusele kohasemaks tasavägiseks võistluseks.

Sulgkaalus oli Osolinsh II, Läti kaugelt oma tõstete raskuste lisamisest lõpetanud, kui alles meie mitmekordne meister Kask kangile asus. Tagajärjed: Kask — 255 kg. (järjekorras surumine, rebimine ja tõukamine 80—75—100); Osolinsh II — 222,5 kg. (62,5—70—90).

Kergekaalus kordus sama. Moks, Läti oli üldse omapärasem tõstja-tüüp: kindlusetus jalgades ja kaheldav puhtus tõstete sooritamisel. Tagajärjed: Teitelbaum — 280

kg. (85—85—110); Moks — 245 kg. (75—70—100).

Keskkaal oli maavõistluse pilnevaim. Siin peeti surmkindlaks võitjaks Läti parimat, ka kõigi kaalude kohta, Osolinsh I. Kukk asus siiski surumises 5 kg. vedama, rebimine ei toonud muutust ja otsuseandvaks kujunes tõukamine. Kui aga Kukk siin esimesel tõstel 120 kg. tõukas, oli ta võit ette teada, sest vaevalt oli loota Osolinshilt võiduks tarvilikku 130 kg. Osolinsh jäi aga koguni 122,5 kg. peatuma, kuna Kukk kahekorde katsega 125 kg. saavutas. Kukk — 307,5 kg. (90—92,5—125); Osolinsh I — 300 kg. (85—92,5—122,5).

Arnold Luhaäär

Eesti kõigi aegade parima
tõstjana saavutas maavõist-
lusel ja Eesti meistrivõist-
lustel kolm uut rekordit.

Kahtlaseks jäi veel võit poolraskekaalus. Peale rebimist juhtis küll Oole, Eesti 7,5 kg-ga, kuid tõukamises pöönud võimatu oodata üllatust Bileskalnilt. Kuid viimane peatus 122,5 kg., kuna Oole lisaks oma seni- sele normile (120 kg.) veel 125 kg. tõukas Oole — 307,5 kg. (87,5—95—125); Bileskaln — 297,5 kg. (85—90—122,5).

Raskekaalus oli Shumanis, Läti rohkem selleks väljas, et Eesti selle kaalu ilma vastaseta ei võidaks. Shumanis oli ka raskekaalu kohta liig nõrk ja suuri vaevu ja kahtlusele tõste puhtusesse suutis ta surumises võetud algkaalu 85 kg. üles ajada. Luhaäär aga näitas ainsa tõstega 105 kg. Ka rebimises tegi Luhaäär ühe tõste, kuna tõukamises ta ainult publiku tungival soovil peale 145 kg. sooritamist veel kangile tuli, et siis 152,5 kg. uue Eesti rekordi seada (kangi kontrollkaalutamises „röövisid“ siin kohtunikud 0,4 kg. hiljem ära). Tagajärg: Luhaäär — 362, 1kg. (105—105—152,1); Shumanis — 270 kg (1).

Võit maadluses kujunes 5:2.

Maadluses kippus püsima Läti nulliline kaotus, kuid alles seisu järele 9:0 tõi keskkaalus Vilcinsh oma kodumaale esimese punkti, kuna teisena seljatas raskekaalus Zweinjeiks meie Männiku. Eesti maadlejatest oodati seljavõite olümpiameestelt Pütsepalt ja Välist, kuid vasteseid valitses kõigile sel õhtul Läti maadlejatele omane matilt pagemise tõbi, millises olukorras oli raske seljavõiduni jõuda.

Matilt pagemise demonstreerimise oskust alustas juba kõrbeskaalus Beninarovitsh Põntsoni vastu. Põntson viis siiski vastase peatselt parteri ja seljatas korra, kuid niivõrd mati äärel, et see fikseerimist ei saanud leida. Ülekaaluka pookimise järele õnnestus Põntsonil see siiski 8 min., kus Beninarovitsh õlgadele jäi.

Sulgkaalus nähti jälle korra kaua aja järele Eestis matil Ed. Pütseppa. Viimase Soome tagajärjed rääkisid head keelt ja nüüd oli kõikide ihalduseks ta olümpiavormi kodumaalgi näha. Ja kuigi Pütsep sellega pettumuse valmistas, et oma vastast seljatada ei saanud, oli ta siiski maavõistluse paremaks maadlejaks. Kundsinski poolt järjekindlusega näidatud matilt ja võtetest põgenemisel, pealegi kus lätlane kaalult raskem oli ja füüsiliselt üle, on raske ka paremal tehnikamehel vastast seljatada. — Matshil oli Pütsep juba mitmekordselt parem esimese 10 min. järele, kusjuures Kundsinski ühest selgemast seljakaotuse „shansist“ pääsis mati äärest kinni hoidmisega. Pariteris ilmnes veel mõjuvamalt Pütsepa paremus, kus ta vastase kallal järjest võtteid sidus, kuid enesele allaasumisele absoluutselt midagi ei (Järg 4. leheküljel.)

A. Luhaäär

Kehakultuuri teadusliku sekretäri otsimisel. Isiku leidmine teeb raskusi.

Käesoleval nädalal tuleb kokku kehakultuuri sihtkapitalivalitsus, et vastu võtta alganud poolaasta eelarve ja lahendada muud küsimusi. Teiste hulgas on aga tähtsamaks päevakorrapunktiks sihtkapitali valitsuse teadusliku sekretäri valimise küsimus ja vastava isiku leidmine. See ülesanne usaldati küll juhatusel, kuid seni ei ole seal seda küsimust suudetud lahendada kuuldavasti vastuvõetavate kandidaatide puudumisel. Üksikud isikud, kes oleksid juhatusel vastu võetavad olnud, on peale ettepanekute tegemist kandidatuurist loobunud ning juhatus osutus raske probleemi ees. Ta jättis ajutiselt, kuni sihtkapitali valitsuse täiskogu koosolekuni ametisse senise inspektori hra E. Idla, kuna vastasel korral viimane 1. aprillist juba ametist oleks pidanud vabanema.

Siinkohal ei saa märkimata jätta, kuidas mõnel pool teadusliku sekretäri ülesannetest aru saadakse. Nii tuli kustki maalt ettepanek isikult, kes teada annab omad kehamõõdud, mis näivad olevat proportsionaalsed. Isik märgib edasi, et ta ka masinal kirjutada oskab, kuigi ta pole lõpetanud keskkooli.

Uue teadusliku sekretäri valimisel peab sihtkapitali valitsus kahtlemata raske ülesande lahendama, et leida isikut, kes oleks üldiselt tunnustatud ja laiadele ringkondadele vastu võetav oma teadmistega kui ka isikuna. Peab ju teaduslik sekretär ikkagi kokku puutama mitte ainult kuiva teadusliku raamatuga, vaid veel rohkem elavate inimestega, kellele tuleb anda juhatus ja nõu ning keda vaja ergutada tööle kehasvatusel alal. Uus isik ei peaks kuidagi oma teadusliku töö iseloomu nägema selles, et ta teadlikult või miteteadlikult asub juhtima mõnda organisatsiooni, kelles ta näeb ainsat pääsijat meie kehakultuuri- ja spordiliikumises ning millist organisatsiooni ta siis ka avalikult, ametlikult ja mitteavalikult igal pool ja igal juhul asub propageerima, märkides, et teiste organisatsioonide kuju toob neile surma ja et need kaua ei ela. Teadusliku sekretäri ülesanne ei saa seista kuidagi sarnases tegevuses. Ka muiski asjus peaks kõrgema kehakultuuri juht olema järjekindel ja eeskujuga pakkuv kogu meie liikumisele, mille kohta sihtkapitali valitsuse esimese tarvilikuks pidas märkida,

et on vaja neis ringkondades rõhku panna üldise kultuurilise tasapinna tõstmisele. Uus sekretär peaks aitama siin kaasa raske ülesande teostamisele, mitte aga ise näitama ja andma halba eeskujuga, nagu see seni tihti- gi ilmsiks on tulnud.

Kui sihtkapitalivalitsuse juhatus leidis, et kandidateerivad isikud ei ole küllalt vastu võetavad teadusliku sekretäri kohale, siis sihtkapitalivalitsuse juhatus oleks arvatavasti pidanud küsimust mitte lahtiseks jätma, vaid kaaluma nende isikute kandidatuuri, kes oma kirjalikud ettepanekud polnud saanud sihtkapitalile. Mittekandidaateerijate hulgast leiduks mõnigi tiise jõud sellele kõrgele kohale. Juhatus oleks isikute juures pidanud peatuma ning soovivate isikutega pidanud asuma läbirääkimistesse. Vahest oleks sel teel leitud mõnigi hea isik, kes nõus oleks olnud kohta vastu võtma. Kui poleks saadud kokkulepet ülesseatud tingimustel, oleks võidud neidki veel kord kaaluda ja revideerida. Katki poleks vahest midagi olnud.

Kuid loodetavasti ei ole veel hilja, et küsimust kõik külgselt kaaluda

ning et selle järele käesoleval nädalal raske ülesanne lahendada, et meie kehakultuuri liikumine saaks tubli ja tüseda jõu, kes liikumist aitab hoogsalt edasi viia.

Täielikum spordiäri Eestis

KAUBAMAJA

„SPORT“

Tallinn, S. Karja 18.

Kõnetr. 446-00

SOOVITAB SPORDIABI-
NÕUSID KOIGIL ALADEL.

Parimad Inglis tennisrekfid

A/S. „UNION“ jalanõude osakond.

Hinnad väljaspool võistlust.

NÕUDKE HINNAKIRJU.

Kehaline kasvatus koolis.

Leo Kalmeti referaadi järele 3. kongressil.

1.

Moodne kasvatusteadus tunnustab harmoonilist kasvatust, mis haarab inimese kui psühholoogilise terviku. Kui meie kõneleme kehalisest kasvatusest koolis, siis mõistame selle all üht kasvatust vahendit, millel sama ühine eesmärk. Kehalist kasvatust ette kujutada ainult ühekülgse kehalise treeninguna, pigemini lihaskultuse arendamisena, pole õige. Samuti omab kehakultuur üldkultuuris kindla seisukoha, olles selle kui terviku täiendamiseks ja osaks.

Kui peatuda kultuuri mõiste juures üldiselt, siis mõistame selle all paremusel ja täiuslikkusele sihtiva nähtuse eest hoolitsemist, peamiselt aga inimese elu arendamisest sisetunde peenenemises. On püütud küll teatavates ringkondades tõendada et kultuuri mõiste alla kuuluvad vaid kunst ja kirjandus, kuid arvesse võttes kultuuri definitsiooni üldse, peame tunnustama, et kehakultuuril on kõik omadused olla kultuuri elemendiks. Ja skemaatiliselt kujutades saaksime, et kultuur jaguneb alaasadena, kui 1) mõtlemine, 2) poliitika, 3) kaubandus ja 4) kehakultuur. Seega nüüd leidnud kehakultuuri üldasutuse, selgitame teda ennast lähemalt. Mõisted: kehakultuur, sport, kehaline kasvatus jne. esinevad meil sageli segamini paisatuna ja põhjustavad ebamäärasust meie kehakultuuri liikumises.*)

Lähemale asudes pealkirjaks võetud teemile „Kehaline kasvatus koolis“ peame fikseerima kõige pealt kooli kui kasvataja noore vaimliste ja kehaliste vooruste harmooniliseks tervikuks. Selle ülisuure ülesande teostamisel ei ole abinõude ja käsitlusviiside valik nii väikse tähtsusega kui see seni on kahjuks kooli kehalise kasvatuse alal olnud.

Kehakultuuri väärtuslikumaid elemente aluseks võttes, saame süstemaatiliselt leida, et kooli kehaline kasvatus jaguneb: võimlemine, sport, mäng ja tants. Süvenedes nüüd lähemalt selle nelja kehalise kasvatuse elemendisse, bioloogilistes-pedagoogilistes funktsioonidesse, ja igal võrreldes nende ülesandeid, mis koolil teha õpilaste suhtes, leiame, et neil kõigil pole võrdsed hüved. Ja arvestades meie rahva tervistase tasemega ja kehalise kasvatusele õppekavas määratud tundide arvuga, peavad mäng, tants ja sport, kuigi kõrgelt hinnatavad

isetegutsemise tegurid, taganema võimlemise ees.

Muidugi tuleb viimase juure veel arvestada ühe erilise küsimusega, s. o. süsteem ja meetod. Olenen nüüd palju, milline süsteemika tingib millise meetodika ja kuidas nad mõlemad kui aine sõelad annavad selle koosseisu, millest koostub võimlemise kui kooli kehalise kasvatuse alusmüür. Süsteemi ja meetodi tingivad aga kahtlemata mitmesugused asjaolud, nagu: õpilaste tervistase, kooli tüüp, õppekava, ruumid ja kaudsemalt veel ümbrus või miljöö, milles sirgub koolinoorsugu, ja ka kliimatilised olud, majandusline jõukus jne.

Tutvunedes kooli kehalise kasvatuse mõistega, vaatleme nüüd selle

Kooliõpetajad ja koolid, kas olete juba tellinud „Eesti Spordilehe“?

Kui tahate kaasa sammuda kehalise kasvatuse liikumisega, siis on Teie esimesi kohuseid seda teha!!!

ajaloolist arenemist ja selle ajajärkude suunadest mõjutatud õppeaine käsitlusviise. — See oli peamiselt küll maksev keskkoolide kohta, eriti meie iseseisvuse algusaastail, kus ühed võimlemisõpetajad mõjutatuna ilmasõja-aegsest saksa ja vene mõjust, sattusid kokku vaadetele, mida esitasid rootsi kooli mõjulised, ja moodustasid kaks voolu. Tol ajal piirdusid selle kahe voolu kokkupuuted peamiselt üksikute koosolekutega ja ühe kongressiga (Tartus 1922 a.), et selgitada erivaadetest ja põhimõtete kaitsmisest paratamatult esile kerkinud süsteemi küsimust. Silmas pidades võimlemise juhuslikku ilmet meie kooles, tuleb võimlemisõpetajate isalgatust, eriti Tartu kongressil, väga hinnata Eesti kooli võimlemise süsteemika ja meetodika kujundamiseks.

Selle järeltuleks oli, et hakati korraldama õpetajate täienduskursusi, võimlemispidusid ala propageerimiseks, asuti välismaa ülikoolidesse kehalist kasvatust õppima ja samuti tekkis noores generatsioonis huvi kehalise kasvatusele. Kõik need tegurid on olnud tähtsateks toetuspunk-

tideks hilisema ajani meie võimlemise arenemises. Kuid nendel toetuspunktidel on puudunud side ja ühtlustav tegur, millest ka tingitud kehakultuuri ühe tähtsama algvormi — võimlemine organiseeritud kujul — puudumine väljaspool kooli, s. t. seltskonnas. Vaadeldes Rootsi, näeme, et võimlemine seltskonnas on oma arenemise vormidega suutnud väga tähtselt paremusel mõjutada kooli võimlemist. Kool ja seltskond on tihedas seoses, millest meil ka kooli võimlemise tasapinna väärtus suurendab omakord mõjutada seltskondlike eluavalduse vorme. Üksteisest ärripuvus näitab veel ameerika mängude, kergejõustiku ja jalgpalli harastuse toomine seltsidest koolidesse.

Kuna väljaspool kooli kehalise kasvatuse organisatsioonide tegevus tihedas seoses kooli omaga (seltskond saab ju koolidest inimmaterjali), siis oleks pidanud seltskonna keskorganisatsioonidel suurem huvi olema kooli kehalise kasvatuse vastu. Kuid seal puudutakse rohkem võistlus- või individuaalsporti, kuna võimlemise kui organiseeritud liikumise vastu huvi ei tunta. Elulise sideme puudumine seltskonnaga on aga Eesti võimlemisele andnud tugeva hoo. Algul kahte voolu jagunenud õpetajaskond lagunes hiljem valiku meetodi ja langes huvi aktiivsemaks tegutsemiseks ühtlustamise alal.

Seda on tinginud veel ükskõikne õhkkond meie koolielu juhtivates asutustes kehalise kasvatuse vastu. Võimlemisõpetajaskonna eneseabi üritused on pörganud selle pehkinud õhkkonna vastu ning jäänud tihti tagajärjetuiks. Arvestades valitsevat õhkkonda, polegi vist vaja kaugele minna põhjust otsima, miks kooli kehaline kasvatus on madalale astmele jäänud. Kuid kas sarnane ebasõbralik õhkkond võib edasi kesta ja kas siis kellegi kohus ja ülesanne ei ole kooli kehalise kasvatuse ummikust välja viia?

2.

Meie noorsoo tervistase seisukord aga nõuab täie tähelepanu pööramist kehalisele kasvatusele.

Kaitsevärke võetavatest kutselustest saame kõige selgema pildi meie noorsoo tervistase seisukorrast. Sinna püütakse võtta vähegi nõuetele vastava terviseiga isikuid, kuid 1921—27. a. andmetel ollakse siiski juba arstilise komisjoni poolt sunnitud 9 prots. haiguste pärast vabastama. Kui veel juure arvata teenistuse kestel vabastatud, haigusel ajapikendust saanud ja ka veel kohe riviüks tunnustatud isikuid, tõuseb protsent koguni kahekümnele, mis enesest ülisuur arv. Veel kurvema

pildi saame; kui seirata 1931. a. kevadel keskkooli lõpetajate hulgast vabatahtlikult kaitsevärke minna soovivate vastuvõtu tulemusi. Selgub, et 28 prots. neist jäid tervistelistel põhjustel teenistusse vastu võtmata. Haiguste liikidest on domineerivamateks hingamisorganide ja südamerikked. — Ka kooliskäijate tervistase seisukord pakub meile ainult kurbust. Läänemaa koolinõunikule tema ringkonnas korjatud andmetel on haiguid õpilasi 26 prots, seega iga neljas.

Selge on see, et just napp kehaline kasvatus kooles tingib neid kohutavaid haiguste protsente, sest andmed sõjakooli lõpetanud kadettide kohta näitavad juba palju paremat pilti, kuna sõjakoolis kehalisele kasvatusele õige suurt rõhku pannakse.

Kuidas aga tegelikult lugu on meil kooli tervishoiuga, selle üle saame palju andmeid dr. Madissoni kirjutisest, „E. Demograafia“ vihust nr. 4 — 1930 a. Dr. Madisson väidab, et kopsuhaigete protsent maal on tõusnud ligi poolteisekordseks ja linnas koguni kolmekordseks. See annab tunnistust meie ebatervishoiulistest kooliruumidest ja töötingimustest. Milliseid järeldusi siit peavad tegema kooli kehalise kasvatuse meetodikerid on omaette küsimus, kuna selge on, et siin kõigiti õigustatud on kaitset luua meie oludele ja õpilaste tervistalusele iseräldustele vastavat kooli kasvatuse süsteemi.

Kuidas saada aga siin edasi, kui sama dr. Madissoni töö järgmine väljavõte näitab, et arstilisest kontrollist koolides jääb eemale linnades keskmiselt 10,4 prots. ja maal 13,9 prots. õpilasi, ja kelle kohta pärast enam täiendavat läbivaatust ei toimita. Kui vaadelda veel andmeid, haiguste, toitluse ja kehaehituse kohta, näeme, et mitme maakonna kui linna kooliarstide aruandeid ei saa võrreldagi ja lisaks on veel maakondi ja linnu, kust aimu pole, kas seal üldse õpilaste läbivaatust toimitakse. Kuid ka sisuliselt tuleb andmetesse suhtuda skeptiliselt, nii väitis dr. Dreyblatt ühel nõupidamisel, et kooliarstide andmed maalt on 75 prots. valed.

Meie riigi pikale iseseisvuse ajale vaatamata pole suudetud veel välja töötada ja maksma panna ühtlast aruande vormi. Kuivõrd koolide pedagoogiline korraldus on teinud edusamme, on kooli tervishoid peaaegu samas olukorras kui Eesti iseseisvuse algul. Ta on peamiselt veel ainult paberil. Jääb tähele panemata kooliarstide hää ja umbes 140.000 õpilaspere kohta pole kooliarstidel veel ametlikku esitist Tervishoiu Nõukogus.

Arvestades meie noorsoo tervistase tasemega kerib küsimus, kas tänapäeva kehalik kasvatus ei suuda siin mõjuda kui profülaktiline vahend, või on tegemist teiste tervistelist seisukorda pidurdavate vahenditega?

*) Järgnevas numbris toome täpse skeemi kultuuri ja kehakultuuri jagunemisest alaasadena. (Toim.)

Arnold Luhaäär olümpiavormis.

Eesti esivõistlused tõstmises.

Neli uut rekordit. — A. Luhaääre kolme tõste kogusumma 381,8 kg.

9. ja 10. aprillil Spordi korraldusel töölsvõimlas peetud meistrivõistlused möödusid peamiselt „vana kaardiväe“ korra või kaks hooaja jooksul ettetuleva paraadina. Jättes välja hiilgevormi näitanud A. Luhaääre ja osaliselt ka R. Teitelbaumi E. Jugari-ga ei lubanud esivõistlused kuigi roosilist sellel vanal eestlaste hiilgealal. Rida mehi on perspektiiviga tagasiminekuks jäänud tammuma senistele saavutustele. Ka noorte juuretulek on ülikehv ja seekordsetel võistlustel esinenud noored olid liig noored ja kogenematud, et nende saavutustel paremat horoskoopit Eesti tõstmise-sportile kokku seada. — See ala vääriks suuremat propagandat kodumaal, et ta peatselt väl- ja ei sureks!

Seekordsed esivõistlused pidas ülal ainuüksi Arnold Luhaäär suurvorm, kes põlvevigastusest paari aasta esinemise vahele jättes nüüd fu-rooririkkalt üllatas kahe tüseda rekordi. See tuletas selgelt meele Eesti suuraegu tõstmises, ainult et vahepeal üleilmiselt tõstmine hiiglasamme edasi tehes ei lasknud Luhaääre saavutusi täiel määral aupais-tega ümbritseda. Kuid kui võtta kolme kahe käega tõste kogusumma, 381,8 kg. siis võib kindel olla, et Luhaäär Los-Angelesis vähemalt esimese kolme seas platseeruks. Tema kahe käega tõsted: rebimine 113,5 kg. ja surumine (väljaspool võistlusi saavutatud) 118,5 kg. olid uuteks Eesti rekorditeks ning vääri-likteks ilustusteks Luhaääre „come-back'ile“ tõstekangi juure. Tõukamises üritas ta 155 kg. saavutada, mis küll lahutas, kuid siiski mulje jättis, et ka 160 kg. mägede taga pole.

Uute rekorditega sekundeeris Luhaäärele meie parim juudisoost tõstja R. Teitelbaum, kes kahega tõukas 120,7 ja ühega rebis 71,5 kg. Ülejäänust meestest oli üllatuseks E. Jugari meistrikutulek, kes oma riivaali lõi 2,5 kg-ga. Ei tahaks uskuda, et Jugar oma viimase sõna on öelnud. Üldse võitis võistlustest osa 18 tõstjat, kusjuures Tallinna Kalev oli esindatud ainult ühe mehega, kui mitte kaasa arvata võistluste peakohtunikku K. Kõivi. — Eelmise aastaga võrreldes tulid värsketeks meistriteks: L. Kukk, E. Jugar ja A. Luhaäär. Vanameister O. Luiga piirdus pealtvaatamisega.

Viis värsket meistrit tõstmises: Kask, Teitelbaum, Kukk, Jugar ja Luhaäär.

Võistluste käik kujunes järgmiselt:

Sulgkaalus oli endiselt ülekaalukas sindilane A. Kask, kuid ühtlasi on vist põhjusi arvamiseks, et võimete kulminatsioonpunkt tal möödunud ja uuteks üllatusteks värskus puudub. Umbes sama võib lausuda ka ta kaalukaaslase L. Milleri kohta. Tagajärjed kujunesid: Eesti meister A. Kask, Sindi Kalju — 390 kg. (tõsted võistluste järjekorras kahega rebimine, surumine, tõukamine ja ühega rebimine, tõukamine 80 — 77,5 — 105 — 55 — 72,5). 2. L. Miller, Tartu Kalev — 352,5 kg. (70—72,5—100—50—60).

Kergekaalus näitas R. Teitelbaum kogusumma paranemist, kuid A. Neulandi sära jäi veel kaugel. Teised selle kaalu mehed jäid tuntuvalt maha ja ainult valgalane Mürk köitis veidi tähelepanu. Tagajärjed: Eesti meister R. Teitelbaum, Sport — 440,7 kg. (85—90—120,7—67,5—77,5). 2. Mürk, Valga ÜENÜ — 377,5 kg. 3. Osokin, Sport — 325 kg. 4. H. Noormets, Tapa Sportklubi — 285 kg.

Keskkaal oli 6 võistlejaga osavõturikkaim. Omaaegne poolraskekaalu meister A. Mäll on ka tagasi läinud ja ei suutnud vähematki hädadohtu näidata. L. Kuke sama teed näidanud saavutustele. Tagajärjed Eesti meister L. Kukk, Tar-

tu Kalev — 455 kg. (90—87,5—120—70—87,5). 2. A. Mäll, Sport — 417,5 kg. 3. Koop, Pärnu Tervis — 405 kg. 4. Tomp — 375 kg. 5. Auksmann, Sport — 362,5 kg. 6. Rosenbaum, Tapa S. K. — 350 kg.

Poolraskekaalus oli duell vanameistri Oole ja Jugari vahel. Esimese päeva kahe käega tõstete järel juhtis küll Oole 12,5 kg., kuid teisel päeval üllatas Jugar ühe käe tagajärgedega, tulles 2,5 kg. napilt võitjaks. Tagajärjed: Eesti meister E. Jugar, Tartu Kalev — 455 kg. (85—90—120—75—85). 2. K. Oole, Tallinna Kalev — 452,5 kg. (85—97,5—125—67,5—77,5).

Raskekaalus võistles A. Luhaäär ükski, kuna Annamaa rebimises kahega algraskust 75 kg. üles ei suutnud ajada ja võistlused katkestas. A. Luhaääre, Sport, meistriseeria kujunes 113,5—107,5—149,8 — 75—90 = 535,8 kg., sealjuures teisel päeval L. enam eriliselt ei pingutanud.

Punktid jagunesid: Sport — 9, Tartu Kalev — 8, Sindi Kalju — 3, Valga ÜENÜ ja Tallinna Kalev — 2 ja Pärnu Tervis 1 punkt.

Taar-Nielender.

Taar-Nielenderi poksimatsh 9. apr. töölsvõimlas oli igati märgitav. Eestkätt võistles kaks meest erinevatest

kaaludest, kuna Taar kuulub sulg- ja Nielender kergekeskkaalu, teiseks oli heitus pinevuse ja temporikkusega heast kvaliteedist ja kolmandaks tunnustati võitjaks E. Taar.

Matshi käigule ei tahtnud aga kohtunikud otsus sobida. Taar oli küll hea liiklemise ja fighteri iseloomuga Nielenderile kõvaks pähkliks, kuid võitu ei väärinud. Kaks viimast ringi oli Nielenderi omad ja kuigi Taar vast esimesel napilt parem võis olla, ei suutnud see otsuseandvaks kujuneda tervele matshile. Nielender tabas mõjuvamat ja oli vastasest ka tehniliselt parem, ainult ta paiguti sihilikuna näiv tagasihoidlikkus maal- lis pettepidi Taari paremusest. Kui aga kohtunikud väiksele Taarile selles sõprusmatshis meelehead tahtsid teha, oleksid nad võinud matshi vähemalt viiki kuulutada, mis juba isegi Taarile heaks tunnustuseks oleks olnud.

Kuna viimasel ajal sagedasteks kujunevad matshid, kus vastaste kaalu- lude vahe lubamatult suur, peab siin soovitama ettevaatust. Meie ei taha ometi välismaa eeskujul sattuda mõ- nele raskeltseeditavale tragöödiale! Kujutage ainult ette kui Adelmanni või Lukkini tugev löök kas või kogemata foulit rabaks Taari või mõnda teist kerget meest elule häda- ohtlikult!? Julgete vastutust kanda?

Meie näeme, et kliimaatilistel põhjustel koondub kehalise kasvatuse kandvama osa koolis siseruumidesse, kuna rohkem vaba tegevust võimaldav suvi ei lange kokku kooli õppeaastaga. Ja siseruumid, s. o. koolimaja ühes võimalatega ei seisa meil tarvilisel kõrgusel ehk puuduvad võimalad täielikult. 1926. a. kogutud andmetel loetakse Eestis 210 võimlat, kusjuures need aga suuremalt osalt seda nime ei vääri, vaid osutuvad isegi harva harilikust suuremaks ruumiks. Andmed vastavad ligikaudu ka praegusele ajale. Kui sellest arvust maha arvata keskkoolide võimalad, siis saame algkoolide kohta võim- laid ainult 10 prots. algkoolide üldarvust. Ka võimlemisabinõudega on lood kehvad ja siin kannatavad saadud andmetel jällegi rohkem algkoolid, kuna keskkoolidel need pea kõigil olemas.

Edasi teame, et kehalisele kasvatusele koolides on pühendatud nädalas kaks tundi igas keskkooli klassis ja algkooli I—IV klassini, kuna algkoolide V ja IV klassis on see üks. Samuti on paljudes kutsekoolides ainult üks tund. Seda vähest kehalise kasvatuse tundide arvu ei saa kuidagi normaalseks pidada. Seda enam veel algkooli lõppklassides, mil ajal kasvav organism vajab eriti süstemaatilisi kasvuärritusi, kuid kehaline kasvatus figureerib õppekavas vaid ühe tunniga nädalas. Haridusministeeriumi ringkirjaga aga 30. III 26. antakse koguni luba teatud tingimustes võimlemistunde asetada teiste tundi- dega.

Viimane korraldus on mõnikord ka tarvilik. Maa algkoolis, kus puuduvad võimlemiseks vastavad ruumid ja koguni kaks ehk enam klasse koos töötab, pole üldse võimalik võimlemistunde läbi viia ükskõik millise arvu juures. Lisaks Viljandi koolinõunik väidab oma ringkonnast, et seal 32 algkoolis pole lastel külma ega vihmaga võimalik lahkuda isegi vahetunniks klassist, nii et õpilased 5—6 tundi tuulutamata ruumides peavad töötama. On täiesti arusaadav, et niisugustes oludes kõnelda veel võimlemisest tunduks kuriteona laste tervishoiu alal. — Edasi on ministeeriumi poolt veel korraldus tehtud, et tavalist 1—2 võimlemistundi nädalas võib asetada ka igapäevaste 15-minutilise võimlemistega. Ka see kergendab tuntuvalt kehalise kasvatuse rasket olukorda maakoolides. Kokkuvõttes peame mainima, et kehalist kasvatust nagu meie seda mõis- tame võimlaga varustatud koolis, pole maa-alkkoolides üldse olemas. Teisiti öeldud tähendab, et korralist kehalist kasvatust ei saa meil ligi 100.000 algkooli õpilast, seda peamiselt olude sunnil.

(Järgneb.)

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompüestee 19. Tel. 430-19

Soovitab omavalmistatud spordi- ja võimlemisabinõusid.

SÄDEMEID } laiast maailmast.

Liha ei tohi raisku minna!

Kolmas kongress. Oli raisatud palju kõnesid töölisspordi liikumisele pro ja contra, kusjuures kongressi „kuldsuu“ nimetuse väärinud A. Antson liialt poliitilist õhkkonda üles keerutas.

Lõpuks ronis ka kõnepuldile hästi- tuntud Tallinna koolivalitsuse juhi Chr. Kana massiivne keha. Liialdusteta öeldud omas Chr. Kana keha sarnased dimensioonid ja eriti veel laius, et kui ta kõnepuldil viibis, mis juba enesest kitsas ehitus pol- nud, siis nimetatud kõneleja keha selle mõlemast otsast välja ulatus. Chr. Kana asus selgitama ja komen- taare tooma neile suurtele hüvedele, mida sport pakub inimese kehale, et see tervisel ja saleduse joonel püsiks. Silmates aga kõneleja enese kogu, kes oma raske keha mahavajumist näis tagasi hoidvat ainult kätte kõva klammerdusega ümber puldi ülemise osa, kerkisid saadikute nägudele taht- matud muiged ja kuuldsu koguni ta- gasihoitud naerupurskeid.

Kuid kõneleja jatkas takistama- tult:

„Vaadake nüüd mind! Minusugune peab kolm korda teepel puhkama, et väiksest trepist alla jõuda ja kas on siis sellele kerele tähtis mingi poli-

tika kehasvatuses. Poliitika ei mõi- gi siin kõige vähematki rolli, tähtis on vaid see, et õigeaegselt ke- hasvatusele tähelepanu pööratakse, et liha raisku ei saaks minna!“ lõpe- tas lugupeetud saadik üldise hea- tahtliku kiidumirina saatel.

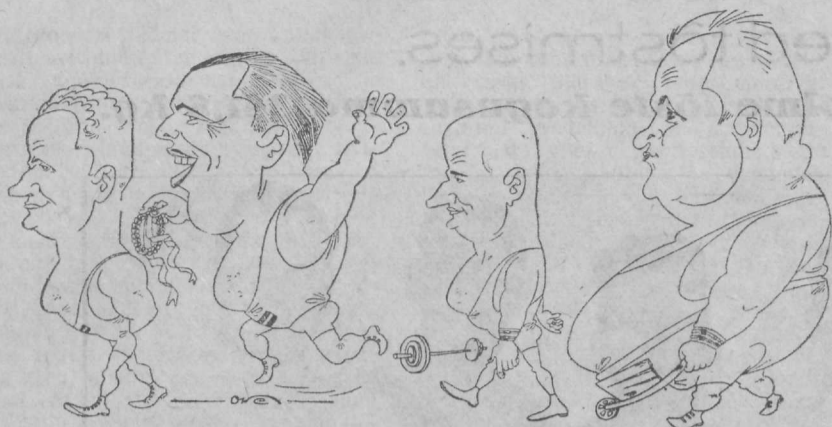
Abielulahutus spordi pärast.

Abielulahutuse põhjuseid leidub kui liiva mererannas. Uuema lahutuspõ- juse leiutas aga Ethel Catherwood, kes oli ilusaimaks naissportlaseks Amsterdamis mängudel. Pildid temast ilmusid presseveergudel üle maa- ilma ja mitte ainult sellepärast, et ta daamide kõrgushüppe võitis, vaid ta oli ka ilusa näolapikese ja ape- tiitliku väljanägemisega. Ei olnud ka siis ime, et Ethelist varsti mrs. Mc Laren sai. Kana ei olnud temast enam midagi kuulda, kuid nüüd toovad ameerika lehed teate lähenevast la- hutusprotsessist. Nimelt olevat ilus Ethel soovi avaldanud Los-Angeles- si loorberite jagamisest jälle osa võt- ta, mis aga mehes vastuseisemist leid- nud. Ja nüüd laseb ta end lahutada. Sport on talle seega armsam, kui see kodupesa. Või on see ainult soov jälle imetluste ja austuse osaliseks saada? Igal juhul huvitab meid, mida lausub selle kohta ameerika kohtunik.

Lätlased lahkusid Eestist kaotustega.

Tartu-Riia 7:5.

**Tõstmises 4:1 Tartu kasuks.
Maadluses 4:3 Riia kasuks.**

Kõvemaid mehi Eesti-Läti raskejõustiku maavõistluselt. 1) Maadleja Vilcins ja 2) Maadleja Zveiniaks, mehed, kes viisid Läti meeskonnale maadluse kui ka terve võistluse kohta ainukesed võidupunktid. 3) Oso-
linsh: Läti tõstemeeskonna paremaid mehi maavõistlusel, ja 4) Eesti re-
kordtõstja ja meister Luhaäär.

Maavõistlus 10:2.

(Algus 1. leheküljel.)

tasknud teha. Pütsep võitis suure töövõiduga.

Kergekaalu matsh Väli-Budovsky oli sisult sarnane eelmisele. Kuid kuigi ka Budovsky rohkem väljaspool matti armastas viibida, oli ta siiski parem kui Pütsepa vastane. Väli oli tugevalt üle ja viis parteris all olles vastuvõttest vastase koguni seljale, kuid Läti kohtunikud ei tunnustanud seda. Nii pidi ka Väli leppima töövõiduga.

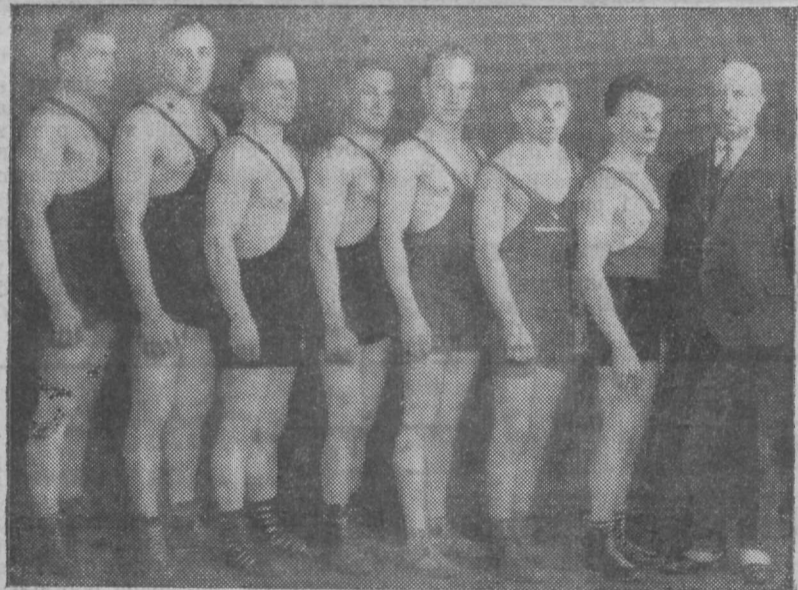
Kergekeskkaalus oli elav matsh Sepsivardi ja väli tsirkulise esinemisega Gribko vahel. Sepsivard oli jällegi parem, kuid 10 min. ei toonud võitu. Gribko parteri asudes tõstab Sepsivart ta ristvõõga ja heidab mehe õlgadele. Võte näis veidi kõrgelt tehtuna, kuid lõpuks tunnustasid kohtunikud siiski seljavõidu. Aega läks 10.30.

Keskkaalus pidasid Lõhmus ja Vilcins äärmiselt tasavägise heitluse, kus võit viimase minutini karvaga kaalutav oli. Võitjaks tunnustati lõpuks lätlane häältega 2:1, millega Läti maavõistluse esimese punkti 9:1 saavutas.

Poolraskekaalus püüdis Luiga Betagsi järjest tagantvõõle saada, kuid viimane suutis ikka sellest välja keerutada. Parteris proovis Luiga vastase ristvõõle viimisega oma tõstemeistri võimeid, kuid seljale ta meest ei saanud. Päril töövõidu häältega 3:0.

Raskekaalus rullus õhtu niigelam heitlus. Püstimaadluses oli Zveiniaks siiski aktiivsem ja parteris saavutas ta seljavõidu ajaga 14.55 Mämmiku üle.

Seega lõppes maadlus 5:2 ja terve raskejõustiku maavõistlus 10:2 Eesti ülivõimukaks võiduks.

Läti rahvusmeeskond maadluses: Zveiniaks, Betags, Vilcins, Budovsky, Kundsins ja Beninarovitsh.

Riia „Krause“ – Tartu „Kalev“ 5:2.

9. aprillil viibis Tartu Kalevi maadlusmeeskond Riias külas sealsel sp. s. „Krauze“l, pidades järjekordselt neljandat interklub-võistlust maadluses Võistlusi peeti Läti spordiseltsi ruumides — Valdemara jätal. Publikut tulvil täis, üle 600. Kalevi vastu esines terveni 5 läti meistrit ja rahvusmeeskonna meest, Kalevil vastu panna ainult üks meister — Fuks, seegi vabamaadluses.

Kärbeskaalus kohtavad riialane Lilions ja tartlane Fuks. Fuks on ilmselt parem, võites kergelt 5 min. 20 sek. Sulgkaalus on vastamisi läti rahvusmeeskonnast Kundsins ja kalevlane Urm. Kõva heitluse järele saab Urm paremusvõidu. Lätlased

Pühapäeval, 17. aprillil toimus Tartus, kohaliku Kalevi korraldusel Riia-Tartu linnavõistlus raskejõustikus. Riia linna meeskonda esindas Tallinnast tagasisõitev rahvusmeeskond, Tartut — kohalik s.-s. Kalevi.

Tõstmises ilmnes kohe tartlaste paremus, nii tehniliselt, kui jõuliselt. Ainult keskkaalus Osolins, sen. oli lätlaste parem, kellele Tartul väarikat vastast asetada polnud.

Tõstmine:

Sulgkaalus: Miller, Tartu (kahega surumine 75, kahega rebimine 70, kahega tõukamine 100) — 245 kg. 2. Osolins, noorem — 225 kg.

Kergekaal: 1. Liibusk, Tartu (75—77,5—107,5) — 260 kg. 2. Moks — 250 kg.

Keskkaal: 1. Osolins, Riia (95—90—125) — 310 kg. 2. Tamm — 237,5.

Poolraskekaal: 1. Kuk, Tartu (92,5—90—125) — 307,5 kg. Kuk väljaspool võistlust tõukas 127,5. 2) Bileksal — 297,5 kg.

Raskekaal: 1. Jugar, Tartu (90—90—115) — 295 kg. 2. Sumans, Riia 80—85 — loobus.

Maadluses Tartul kärbes- ja sulgkaal oli nõrgendatud, sellepärast et kärbeskaalu mees Fuks esines sulg-

kaalus, kärbeskaalu tuli reservmees, põhjustel, et mehed kaalus polnud.

Kärbeskaalus on vastamisi lätlane Beninarovicz, Riia ja tartlane Sackeus. Sackeuse noorusele vaatamata, suutis saavutada paremuse, kuid võidu sai lätlane, läti punktikohtunikude soodustusel.

Sulgkaalus riialane Kundsins viib varsti Fuksi parteri, olles üldiselt parem, võidab 13 min. Kergekaalus tartlaste lemmik Toots võidab ilmse paremusega Budovski, kes hiilgas väljajooksuga matiilt. Kergekeskkaalus eestlane Villa esineb südilt ja tungib kõvasti peale, viies vastase Gripko korduvalt parteri. Võidab Villa 6 min. Keskkaalus on lätlastel hea mees Vilcins, kes tundub Laanest paremana. Võidu omab Laan. Poolraskekaalus Liitsak, Tartu kukub omast võittest parteri, kust tal õnnestub suure heitluse järele välja tulla. Betagsi kindel paremusvõit. Raskekaalus on lätlastel lubav mees Zveiniaks, kes ületab ka tuntavalt vastase Kasakovi kehakaalu. Võidab Zveiniaks 3 min. Seega maadlusvõistlus 4:3 Riia kasuks.

Üldiselt võitis Tartu Riia — 7:5, mis on Tartu kohta üllatav, selle tõttu, et vastaseks olid läti paremad.

Raskekaalu tõstemeistri tutvumine

Lõputõstmine ja võidu pühitsemine

Maratonmaadlus

Maadlus väljaspool maavõistlust. Läti atleet.

nähes, et neil juba kaks kaotust käes, vahetavad ühe oma kohtuniku, kes rohkem sümpatiseeriks oma meeste, milline teguviis aitas ka neid võidule. Kergekaalus katsuvad jõudu läti meister Budovskis kalevlase Tootsiga. See võistlus läheb Tootsi tuntava paremuse juures, kuid võit antakse

siiski Budovskisele. Kergekeskkaalus tartlane Villa peab südilt vastu teeb head pealetungi läti olümpiamehe Attarsile. Võidab Attars 10 min. järele Keskkaalus teevad kõvat heitlust krauzelane Kisis ja Tartu parem maadleja Laane. Võistlus tasavägine, tundub Laane ülekaalu, kuid lätla-

sed jäävad truuks oma otsusele, et „kui vastast maha ei murra“, siis võit oma mehele. Poolraskekaalus on vastamisi noored-lätlastel Baumans ja eestlastel Koger. Võidab Baumans vähesel paremusega. Raskekaalus on vastamisi vanad rivaalid — tartlastel „Kolla“ Kasakov, kes matil püsinud ligi 15 aastat ja läti rahvusmeeskonna poolraskekaallane Betags. Lätlane tegi kiirelt, revanšeerides Tartus saadud kaotuse, võites 1 m. 45 sek.

Seega Krauze üldvõit 5:2. Neljakordselt kohtamisest on kumbki selt võitnud 2 korda, punktidega 14:13 Krauze kasuks. Järgmine kohtamine on Tartus sügisel.

Välismaa

spordi ja kehakultuuri kirjandus

suures valikus saadaval

Kluge ja Ströhm'i Raamatukaupluses

Tallinn, Pikk 9.

Tellimised ja järeleparimised täidetakse viibimata.

Spordiajakirjade parim tellimiskoht!

„E. Spordilehe“

järgmine number ilmub

26. aprillil s. a.

ja jatkab ilmumist igal nädalal

„Nurmiaadi“ puhul.

Maailma nobedaim jooksja Paavo Nurmi on oma elu kestvusel palju kõneainet maailmale andnud. Seni piirdus see rohkem Nurmi võimete imetlemisega, millesse rapnesid ka üksikud tema elu killud, kuid nüüd on terve ilma ajakirjandus äravil Nurmi kohta I.A.A.F-i kongressil võetud otsese keerutamisega. Nagu eelmises numbris teatasime, seisab otsus selles, et Nurmi diskvalifitseeriti. Kuid see otsus ei ole spordi-ajakirjanduses üldiselt kaugeltki head vastuvõttu leidnud ja praegugi areneb veel elav diskussioon selle küsimuse ümber. On kuulda isegi häälid, mis räägivad mitme riigi eemalejäämist Los-Angelesist, kui otsus Nurmi kohta ellu jääb. Kas eemalejäämine teostub, seda on varajane öelda, kuid mõnelt poolt peetakse Nurmi esilekerkimist ainult üheks heaks põhjuseks, mille kattel vabandada Ameerika ees majanduslistest kalkulaatsioonidest nii kui nii suure kahtluse all seisvat osavõtu küsimust.

Muidugi on Nurmi elukutseliseks tunnustamiseks kõige kaaluvam Soome oma kergejõustikulidude seisukoht. Ja senni on viimane leidnud, et I.A.A.F-i otsus Nurmi kohta küllaldaselt põhjendatud pole ja et siin toimitud äärmise hooletusega. Edström, üks neistsinastest „kurja juurtest“, olevat küll varemgi (märtsis) Nurmi rei-

side kohta Soome liidule märkusi teinud. Kuid siiski on Edströmi ettepanek liig kergelt ja pikema arutlusega otsustatud, ära ootamata ja kuulamata jättes Soome liidu võimalikke avaldusi. Ka polnud I.A.A.F-il oma otsuse tegemiseks mingisuguseid lähemaid materjale. Ja seega polnud ka põhjust asja arutada ja veel vähem otsustada. Sarnase olukorra juures, kus toimitakse otse voorimehlike jutuajamiste alusel, on Soome liidule muidugi haavav tema spordi vastu sihitud piik. Ja kui tõsiselt põhjuseid leida Nurmi diskvalifitseerimiseks, siis oleks sama otsus ka maksev pea eranditult terve karja spordisuuruste kohta väljaspool Soometki. Igalpool on kuulda, kuid näha vähe.

Eesti spordiringkondades suhtutakse kõige külmalt kogu „nurmiaadi“ vastu, peab isegi ütleva, et liig külmalt. Ka ajakirjandus pole meil seda küsimust tarvilikuks leidnud puudutada. Näib siiski, et kuigi meil teatakse nii palju hüvesid ja pahesid Nurmi loo kohta, siiski ei pooldata ataki temale. Ja see seisukoht on ka õige!

Nurmi diskvalifitseerimisega koos on I. A. A. F. terve ilma liite, nende seas ka Eesti, hojatanud, et need Los-Angelesi saadaks tõeliselt puh-

Kuidas Euroopa valmistub Los-Angelesiks. Rootsi lehtede karikatuur „nurmiaadi“ puhul.

aid amatöörspordilasi. Usume, et see ringkiri üleliigne on: teame hoiatuseita isegi hästi, et Los-Angelesis ainult amatörid peavad kohtama. Ja ka Nurmi võiks nende seas viibida. Pole alust tema vastu karmim olla, kui teiste suhtes, sest nurmikahtla-

teid atleete leidub nii siin- kui seal- pool ookeani. Ja kui juba Nurmi vastu karm olla, siis olgu ka selged kaardid laual ehk vajalikkude süütõenduste puudusel ta „kohtulikult õigeks mõista“!

Murdmaad alganud.

Kalevi murdmaajooksu võistlused 17. aprillil olid esimesteks pääsukesteks kergejõustiku hooajale Eestis. Vana traditsiooni kohaselt peeti jooks rajal Pirita-Lütkati pikkusega üle 4 km. Sellele metsajooksule startis kokku kahes klassis 18 meest.

Meie pilt kujutab jooksustarti Pirital. X on märgitud A klassi võit-

ja Kaalep, X X — B klassi võitja Troost.

Tehnilised tagajärjed:
A klass: 1. Kaalep, Kalev 13:41,6
2. Tomingas, Luteri NMKÜ 14:11,4.
B klass: 1. Troost, Kalev 14:18,0.
2. Veske, ÜENÜTO 14:23,0. 3. Hermann, Kalev 14:39,2. 4. Beldinsky (jun.), Kalev.

Murdmaad Viljandis.

Pühapäev, 17. apr. lavastas Noorseppade Spordiklubi juba esimese murdmaa jooksu, mis esimese jooksuna tehti kaunis lühike — 3 kilomeetri pikkune. Võitis endine kl. sp. kl. sportlane ja Viljandi parem jooksja Jõh Erg — 11.51 min. Üllatuslikult omas teise koha noor 17-aastane poiss — J. Kõpman, kelle aeg oli 12.20 min. Kolmas mitmekordne noorseppade meister Adler. Samas korraldab ka Sakala Ns. Maleva 3. poisterühm oma võistlusi, kus võitis ilusa jooksuga väike 13-aastane poiss A. Rebane — 13.20 min. 2) A. Kõpman. 3) Tusti.

Eeloleval pühapäeval peetakse tra-

Uus klubi Pariisis.

Jules Ladoumègue profiks tunnustamisega otsustas Prantsuse liit liikvideerida ka Julesi esindanud klubi Sports Generaux, kuhu kuulus ligi 300 mitmesugust paremat Prantsuse kergejõustiklast. Kuid et mitte oma häid sportlasi laiail pillata mitmesse kluppi, otsustasid senised Sport Generaux juhtivad tegelased asutada uue klubi Cercle Amicale de Sports et Gymnase, millise nime algtahted annavad välja jälle vana nimetuse SASG. — Uue klubi all võistleksid jälle sarnased suured, nagu Winter, Filippon, Wiriati, Bernar, j. t.

Pärnu ringvaade.

Elav nädal poksis. Veeremäng hoos. Osavõtjaid üle 70!

Pärnu möödunud nädal läks eriti suure hooguse tähe all sportlikult. Suure halle jooksis sinne sportlaskond tormi Tervise poksiklubilt korraldatud poksi kursusele treener V. Volde juhatusel, millest osavõtjate arv kerkis üle 30-ne. Lähemal päeval on oodata veel rida võistlusi poksis.

Eriti pinevalt rullus Pärnu meeskondade vaheline esivõistlus veeregu viie seltsi kaasastartides. Traditsiooniline kevadturniir meeskondade heitluses algas suure bravuuriga ja üllatus järgnes üllatusele. Läänud aasta meister Eesti klubi sai kaks kaotust Terviselt ja Suvispordiklubilt, kuna tänava eriti hoos olev läinud aasta neljas selts — Suvispordi klubi võitis kõiki meeskondi ja Tervis möödunud aasta neljandana saavutas paremus kolme seltsi üle. Läänud aastane teine paremuselt — Jahtklubi võitis vaid ühe neljast matshist. Seda kuriooslikum oli aga tagajärg, kus arvestati visatud punktidega. Mängiti kahel veerepõrandal turniiri süs-

teemis. Iga meeskond võis startida kuni 15 mängijaga, kuna arvestati 8 parema tulemusena. Üldvõitjaks tuli Eesti klubi 8689 punktiga jättes kindlaks võitjaks arvatud Suvispordi klubi teiseks 8680 punktiga. Kolmandale kohale platseerus Tervise veeremängu meeskond 8503 punktiga. Seega võitis Eesti klubi kolm korda järjest väljapandud eriauhinna — suure hõbekarika jäädavalt. A klassis oli individuaal auhinna saajate järjekord: 1. kapt. H. Ottmann, Suvispordiklubi 1182. 2. M. Jürisson, Jahtklubi 1136. 3. K. Norberg, Suvispordiklubi 1117. B klassis F. Mölder, suvispordiklubi 1115. 2. J. Visnapuu, Tervis 1100. 3. M. Jung, Eesti klubi 1081. C klassis: 1. A. Levin, Juudi selts 1108. 2. M. Elend, Suvispordi klubi 1072. 3. K. Meiner, Eesti klubi 1031. Üldiselt tuleb märkida suurt tõusu veeremängus, nii üld- kui ka individuaalsaavutuste juures võrreldes eelmiste aastatega. Ka võistluste läbiviimine läks eriti latusalt, väärides suurt kiitust.

Narva meistrivõistluste finaamid.

PSR; Hokiklubi; Astra.

Narva meistrivõistluste finaamid möödusid sündmuste erakordsusele vastavas põnevas õhkkonnas. Tuli ju tervelt kolm meistritiitlit otsustamisele, kusjuures eriti huvitavaks tõotas kujuneda Hokiklubi ja Politsei Spordi Ringi kohtamine korvpallis, kuna meistriks tulijale oli hra Tuulik'ult väärtuslik karikas välja pandud. — Võistluste tõsidust arvesse võttes, paluti pealinnast kohtunikuks hra T. Mast.

Esimesena tuli otsustamisele meeste võrkpalli meistritiitel, kus kohtasid „Võitleja“ ja 6. aprillil Kaitseliidult saadud võidu järele 15:12 15:2 finaali pääsenud Politsei Spordi Ring. Äärmiselt tasavägise mängu järele

tuli võitjaks PSR tagajärjega 15:13 ja 15:10.

Sellele järgnenud naiste võrkpalli finaalis pääsis „Astra“ vaevu võidule KNNÜ üle tagajärjega 15:9 ja 15:12.

Meeste korvpalli finaamid kujunes tugevaks heitluseks, kus liigse närveerimise tõttu kumbki meeskond ei suutnud õiget mängu arendada, vaid see kujunes kohati otstarbekuks rambamiseks. Hokiklubi, kes tehniliselt veidi paremana paistis, pääseses alguses juhtimisele, suutis värsked varumehi mängu tuues ülekaalul püsida ja võitis 37:27 (18:12).

Nende võistlustega lõppes tegelikult Narva käsipalli hooaeg. Möödunud saavutusi analüüsides, näeme, et püsiva ja järjekindla töö tulemusena on Narva käsipalli tasapind märksa paranenud. Rõõmuga peame fikseerima tõsiasja, et edenenud on iga organisatsioon, kusjuures paremuse järjestus vast möödunud meistrivõistluste põhjal on järgmine:

Meeste võrkpallis: 1) PSR, 2) Võitleja, 3) Hokiklubi; korvis: 1) Hokiklubi, 2) PSR, 3) Võitleja; naiste võrkpallis: 1) Astra, 2) Hokiklubi, 3) NNKÜ ja korvis: 1) Astra, 2) Hokiklubi, 3) Võitleja.

Tellige

„E. Spordilehte“.

Ruumi puudusel

jäi palju jooksvat materjali sellest numbrist välja.

„Zenith“

stopper on

täpseim maailmas.

ESINDAJA

H. MARKOVITSCH

Tallinn — Viru 15. Tel. 447-52.

Eesti rusikameeste triumf Poolas.

Eesti poksitase ligidane rahvusvahelisele. Poola ajakirjanduse kiitvaid arvustusi Tallinna Poksiklubi võidukäigust.

24 MATSHIST KAOTATI AINULT 7.

Kui mitte arvestada Valter Palmiga või saatusest kaugele maadele paistatud üksikpoksijatega, pole Eesti poksijaist keegi varem nii pikale võistlusmatkale sattunud, kui seda nüüd tegi Tallinna Poksiklubi Poola turneega. Vendade Matsoviite juhtimisel külastati kolme Poola linna: Lodzi, Belyastokki ja Vilnot, kuna esialgne pikemana kavatsatud marsrut lühenes Varssavi võistluste arajäämisega. Viimasele tõmbas kriipsu Palestiinas peetav makkabiad, kuna mitme parema juudisoost poksija sinna sõidul Varssavi vastuvõtja meeskond niivõrd nõrgenes, et telegraafi teel viimasel tunnil eestlastest pidi toobuma.

Riias läbisõidul ei andnud lätlased poolakate suhtes kuigi häid soovitusi kaasa: poolakad pidavat olema ebafairid ja nende publik külastuste vastu väga shovinistlik ja ebasümpaatne. Tegelikult võeti eestlasi aga Poolas väga sõbralikult vastu ja ka publiku suhtumine oli ülisümpaatlik. Peale Eesti-Poola liitliku vahekorra oli siin mõjuvaks teguriks poolehoidu võitmises ka poksiklubi enese hea ja rahulik ülalpidamine. Ühel hääl te tunnustavad kõik Poola lehed eestlaste esinemise gentlemanlikuks ja fairiks. Ainult ühe nähtega ei tahtnud nad palju leppida, mis seis eestlaste ülitugevas ja jõulises esinemes ringis enesest nõrgemate vastaste üle. Kuid poks pole ju paitamine.

Eestlastele oli aga kurioosumiks see, et mitmes kandis Poolas meie liitlased ei teadnud Eesti geograafilist asendit ja segasid eestlasi lätlastega. Kuid seda suurem heameel valitses selguse saamisel. Nii aitas poksijate turnee kaasa ka Eesti tutvustamisele välismaale.

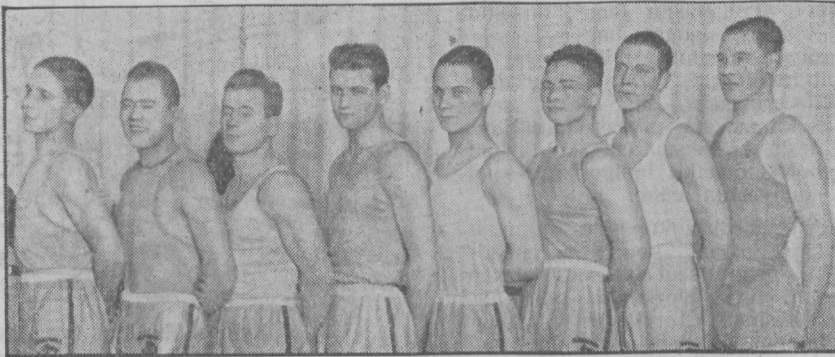
Sportlikke saavutusi kokkuvõttes tuleb Tallinna Poksiklubi vikingkäiku väga edukaks pidada. Viimase aja Poola võidud maavõistlustel Kesk-Euroopa riikide üle tunnustavad Poola poks head klassi ja kuna eestlaste hea tagajärg Lodzis Poolas teisel kohal püsiva meeskonna üle ka ajakirjanduses kiitvat arvustamist leidis, siis näitab see ühtlasi Eesti poksitase tugevust lähenedes rahvusvahelisele nivoole.

Vaideldav kaotus 6:10 Lodzis.

Turnee esimene heitlus toimus 31. märtsil Lodzis, milline nimi kujutab 800.000 elanikuga linna. Vastaseks oli klubi JKP, kes Poolas paremuselt meistermeeskonna „Varta“ järgmine. (Poolas peetakse poksivõistluste ka meeskondade vahel. Meilgi võiks asja nii kaugele viia!) JKP asub meie „Puhkekodude“ sarnanevalt suurema vabrik juures. Selles tekstiilvabrikus on üle 6000 masina ja tööliste arv ületab kümned tuhanded. Oige meeldivaks oli eestlastele see, et võistlejad kaaluti juba 24 tundi enne võistlusi, millega kõrvaldati igasugune võistluseelne närveerimine ja meeskond võis rahulikult publiku ette asuda. Reklaami oli küll vähe tehtud, kuid võimla oli 2500 pealtvaatajat viimase võimaluseni kiilutud.

Laest langeva proshpektori valgusel asus esimesena ringi Tallinna Poksiklubi poolt noor Käbi, kelle vastaseks Poola vilunud mehi Gratzik. Nii poolakate kui eestlaste üllatuseks on Käbi kõik roundid paremusel ja võidab kindlalt. Kuna Poola määrused näevad ette ka viiki, siis asus võiduga poksiklubi 2:0 vedama. Ka kukk-kaalus on Seeberg poolakast Leitchinskyst parem, kuid võit kuulutatakse millegipärast viimasele. Sellele reageerib publik kestva vilega (!). Sulgkaalus on Poola parim tehnikamees Taburik kahel roundil Hendriksonist napilt parem, kuid kolmandal teeb H. vahe ülekaalult tasa, väärides võidu, mis aga jälle poolakale antakse. Uus vile publikult. Ülekohtus jätkub ka Lesteri matshis rahvusvahelise kuulsusega Banasiaki vastu. Lester on parem, kuid tagajärjeks kuulutatakse ainult viik.

Vahe on seega 5:3 Poola kasuks, kuid silmas pidades väärtsusi näib

Tallinna poksiklubi võidukas meeskond. Vasakult paremale; Käbi, Seeberg Hendrikson, Lester, Salong, Reino, Kuura ja Adelmann.

poksiklubil juba igasugune ind võistluste jätkamiseks kaduvat. Olid ju eestlastel lootustandvamad mehed just kergemates kaaludes. — Poola ajakirjandus võttis nimetatud matshid oma veergudel analüüsile ja pajas üksmeelselt eestlaste paremust võitmiseks, ja lisas koguni juure: „Eestlased tulid meie juure poksipõppima, kuid nad ise olid väga tublid ja meie näitasime eestlaste kindlate võitude riisumiseega ennast ainult halvast küljest!“

Kergekeskkaalus lööb Gornzarik, kes võitnud ka Poola paremusel tabelil esikohal seisvat Arski. Salongi kolm korda pörandale. Rohkem ei lastagi matshi jätkuda, kuna Poola määrused loevad kolmekordset pörandalöömist tehniliseks knockiks. Keskkaalus korjab Reino Stahlilt kahel algroundil tublilt punkte ja kolmanda roundi napp kaotus ei hävita võitu. Tagajärjeks loetakse aga viik, mis publiku veel kord vilistama paneb eestlaste kasuks. Poolraskekaalus võidab Kuura puhtalt Kempa. Raskekaalus lööb Adelmann vana-

meistri Konarzewsky esimeste löökidega kõikuma, tormab siis liig kiirelt peale ja satub poolaka sirgele, mille löögi kahekordistatud tugevusest ise knock-outi langeb.

Seega võitsid poolakad 10:6, miline võit aga ajakirjanduse kaastoetamisel vastupidine oleks pidanud olema.

Maksimaalselt suur võit 16:0 Belyastokis.

Järgmised võistlused peeti 2. apr. Belyastokis, mis umbes Tallinna suurune linn. Reklaam oli siin intensiivsem ja pealtvaatajad linna suuruse kohta ohtralt — 1500. Üle selle määra ei mahtunud ka teater „Palace“ pealtvaatajaid. Silmas pidades eestlaste võimast esinemist Lodzis, olid belyastoklased kaotuse ärahoidmiseks Varssavist meeskonna tugevdamiseks mitu lisameest kohale sõidutanud. Eestlased võitsid siiski maksimaalselt tulemusega 16:0.

Käbi ja Seeberg võitsid Majd ja Motorskyt kindlate punktidega, kuid furoori tekitas alles sulgkaal, kus

Hendrikson oma vastase Gloni teisel roundil knocki löi. Kuna Glon paremuselt kõigi kaalude kohta kuues mees Poolas oli poolakatele ta knock niivõrd uskumatu, et kohtunik mehe uimastusest äratas ja 3. roundil edasi lasi poksida (!). Sellel töötas aga Hendrikson poolaka veel mõjuvamalt läbi. Lesteri vastane Gerzes oli niigel ja esimene piirdus rohkem demonstratsioonpoksiga. Salongi vastasele, Rosenblumile pidi ka kohtunikuna tegutsev viimase isa oma lihasel pojal kaotuse kirjutama. Reino löi oma Varssavi mehest rivaali Jastrebietzky juba esimesel roundil solariga tühjaks ja võitis teisel tehn. k.-o. Kuura on Varssavi meistri Durava üle kahel roundil ainult napilt parem, kuid kolmandal võidab selle eest puhta knock-oudiga. Adelmann ei saagi poksida, kuna kaasmaalaste kaotusest põrutatuna tema vastane ringi ei ilmugi, kuigi paraadil viibis ja matshi ajal kohapeal oli.

Vilnot võideti 10:6.

Käbi alustab traditsioonilise sissejuhatava võiduga Valteri üle, ja kuigi Seeberg Lukminist puhtalt parem on, antakse võit poolakale vist rohkem sellepärast, et Seeberg kaalulisel poole kiloga kukkaalu normist üle oli. Snamerovsky kaotab Hendriksonile tugevalt, kuid Lester saavutab Vilno meistrit Matjukovilt ainult napilt paremusel. Vastane kannatas hästi kõik löögid. Polikša viib Lesterilt veidi kahilase võidu. Reino vastaselt Vilno lemmikult Voitkevicit nõutakse publikult ringi astudes knocki juba esimeseks roundiks, kuid Reino lööb ta solariga kohe tühjaks ja võidab ülekaalult. Kuura partner Zaciesky seedib löögid hästi, kuid polnud kaugel knockist. Viimases Poola matshis tabab Adelmann algroundil hästi, kuid Konard võidab k.-o., kusjuures löök oli foul. — Seega võitis poksiklubi Vilno koondust 10:6.

Sealt, kus lainetab Peips...

A. Mitt „lõhkus“ kiirusutamises Eesti rekordid. — „Peipsinistika“ — uusimaid spordivorme. — Jäähoki vurrkondiga. — Mitti rusikalöögid juhtisid setud tee spordile.

Tälisportlaste heaksmeeliks lund ja jääd jätkus kevadpühadeni. Ent nüüd on avarad lumelagendikud sulanud laukelisemaks ning uisuteed jõgedel hakanud liikuma alla Peipsi poole. Avinurme uhkus — konstaabel Aleks. Mitt aga ei hoolinud viimase ajani lojakusest jääst ega kohisevatest vetest. Igal hommikul pumpasid tema kirglikemad jumaldajad — alevipoisikesed — vesikjärve jäält vee, et Mitil poleks muud kui visata poognaid. Hiljuti Mitt tegi iipris kõva treeningu (võimalik, et see oli „omavaheline“ võistlus) ja saavutas hiilgavaid aegu. Nii 500 meetris 46,0 ja 5000 9.31,4 (parem E. rekordist). Kuna aga jää oli võrdlemisi halb ja jooksuring ainult 250-meetriline, peale selle ajamootjad stopperi käsitamises veidi vähikud, siis Mitt ise ei usu neid aegu. Igatahes mees oli siiski heas vormis.

Siinsed suusatajad eesotsas vana-meistri L. Rammusega kihutasid päris südatalvise hooga mööda metsaluseid ja mägrinnakuid. Kuna aga suusamaad olid kevadpäikesest laukeliseks kõrvetatud, siis olude sunnil mehed olid õppinud n. n. slalom-suusatamise ära. Säärastel ussitaoliselt looklevatel teedel muidugi eestkätt peab oskama kaari. Ja neid sooritati ka päris eeskujulikult.

Need, kellel janu romantilise ilu ja riskantsuse järele, tulgu kevadeti Peipsile harrastama peipsinistika. Miks mitte tarvitada säärast kummalist sõna, kui eluga riskeerimist Alpidel nimetatakse alpinistikaks, Tatradel tatanistikaks jne. Peipsil pole küll kõrgeid kaljuseinu ega mäetippusid (10—20 meetri kõrguste jäämurdmäge ületamine ei nõua tea-

mis kunsti ega kotkaküüsi), selle eest on ujuvad jäälaminaad, mis tuulest aetuna kohisevad ujuda kevadeti ühest Peipsi äärest teise. Ja kes asub nende ujuvatele jääsaartele reisijaks, see saab harrastada palju spordialalasi. Sõnaga, sõit järvel kujuneb riskantsete spordialade rasoljeks.

Kõige pealt purjesport. Tuleb lüüa jäässe mast ja püüda purjedega laminaat juhtida, mitte sinna, kuhu tahab tuul, vaid kuhu tahad ise. Kes soovib, võib õngitseda seejuures ka kalu, nagu seda teevad vanad järvemehed. Maandumine laminaatiga nõuab suurimat osavust. Latide ja kõitega tuleb transporteerida end kaldaäärsetele jäätükkidele, kord roomata, kord köietantsijana kõndida latil, kord sooritada mõnemeetrilisi hüppeid. Äärmiselt põnev on rannal vaadata, kuid mõni kord „peipsinistika“ harrastajad jäädele ronivad või nendelt maabuvad. Kuid seda ei tehta mitte sportimiseks, vaid leivateenistuseks.

Talvel peegelsiledal jää harrastati Peipsil kelgupurjetamist. Tavaliisele kalurkelgule pandi lodjapuri peale ning sõit läks oma paarikümnekilomeetrilise tunnikirusega. Piirivalvuritel oli ka vastavaid raudkelke — buere —, kuid neid ei lubanud tuisused ilmad alati kasutada.

Jääpalli harrastas tasapisi Mustvee „Tervis“, siiski avalikkude võistlusteni ei jõudnud. Selle eest ranna vene külade poisikesed pidasid omavahelisi turniire pea iga päev algelises kondimängus, mis palju sarnanes hokile. Palliks on siin nimelt tavaliine vurrkont. Keppideks aga lepuudjakad või ka vanad tsariaegsed uhked jalutuskepid. Meistriks sai Mustvee „Kaladai“ rügement, kes

oma vastase Rajaküla rügemendi võitis midagi 40:0 ja selle lõpuks läbi kolkis. See oli „elagu“ karjumise asemel.

Põhja-Peipsi spordiliit (ehkki de jure surnud) on kui riik riigis. Samuti kui Spordi Kesklit juhib Eesti spordiseltside tegevust, nii teeb seda P.-P. L. tema rajooni kuuluva kümnekonna spordiseltsiga. Kuid see P.-P. L. suvel näitab küll innukat tegevust, talvel aga magab kui karu talveunes.

Lohusuu „Põhjala“ harrastab küll maadlemist, on paari aasta jooksul kasvatanud isegi rea häid matimehi, kuid konkurentsi puudusel edenemine pole siiski niisugune, nagu ta peaks olema. Avinurme „Edul“ jällegi on maa kohta otse taevalikud võimalused käsipalli harrastamiseks avaras seltsimaja saalis, kuid seda ei tehta, ehkki pallid ja võrgud ammu ostateud. Siüdi pole mitte spordipoisid ise ega juhid, vaid Tulet. Ühingu juhatus, kes „rabelemist“ saalis ei luba. Lärm rikkuvat saali akustikat!

Poks on P.-P. L. ringkonnas päris tundmatu spordiala. Kuid pioneerideks kavatsevad kindlasti hakata Avinurme poisid. Juhtus nimelt säärane lugu ühel pool, et kaks kohalikku spordituusa hakkas veidi auruse peaga harrastama „spordiala“, mis veidi sarnaneb poksile, veidi juijitsule, veidi maadlusele. Konstaabel Mitt, siis veel Avinurmes uus ja võõras, tuiskas kaklejade sekka ja sirutas esimeses tuhinas mitu meest õõbikuid kuulama. Ja siis nähti, mida võib saavutada poksitehnika. Nüüd käiakse Mitile peale, korraldagu see poksikursus. Kasvult ja jõult Dempseydest siin puudus ei peaks tulema.

Vendade Matsovite osa Eesti poksis.

Adelman löi Lukkini k.-o.

Nikolai Matsov.

Eesti poks viimaseaja arenemine on tihedas seoses kahe lahutamatu mehe nimega. Neid mehi ei leia meie küll istumas „kroonukohtadel“ liidus, samuti ei figureeri nende nimed meie spordiseltside veksli tagaküljel giironena, kuid selle eest on mehed alati seal kõige lähemal, kus kas või kaugelt kuulda nahksete hoopide kaurist kõla. Ja siin tegutsevad nad kas võistluste organiseerijadena, kohtunikudena, instruktor-treeneritena, sekundantidena või jumal teab veel millena. Juba neist ridadest on vist lugejatele, kellele meie poksiasjandus vähegi tuttav, selge, et jutt on kahest vennast Matsovist. Nikolai ja Peetri kiindumine ja peab ütleva, et paiguti märterlik kiindumine poksisse on üldtuntud.

Nagu on poksiga kodunenud õige varakult ja kuigi nende vanadusteks 27 ja 29 aastat (senioriks on Nikolai) võivad nad tagasi vaadata paraja pikkusega tegutsemisajale. Kui veel Lurich ja Aberg Tallinnas kangelasena esinesid, olid sagedasteks maadluste vahepaladeks ka poksimatšid. Neid käisid vennad innukalt jälgimas. Siis paiskasid välismaa laevad ja hiljem inglise allveepaadid Tallinna randa poksijad, kes siis asja luvi pärast kõigis võimalikkudes kohtades sparringuid tegid. Nendega vahitsus vendadel sõbralik side ja nii mõnigi „kriika“ tungis mällu.

Esimese õige kooli said nad aga 1921. a. Harlampievi käest ja esimesteks võistlusteks olid sama aasta 22. augustil Spordi omavahelised. Matsovitega koos kerkisid siis teised esi-

mesed amatõrpoksi võsudki, nagu: Tamberg, Greenbaum, Einmann, Valge, Nirk j. t. Harlampievi kool oli hea ja nagu Nikolai Matsov tunnustab, pole ta seni tarvidust leidnud karvavõrdki sellest kalduda nüüd noorte õpetamisel. Tore juhus olnud Nikolail alles mitte palju aega tagasi, kui üks soome poksiastruktor talle selgitama hakanud ühte head lööki, mille ta hiljuti leiutanud. Kuid Nikolai demonstreerinud imestunud soomlasele seda lööki veel paremini ja detailsemalt, sest see oli Harlampievi löök.

Poks leidis Eestis kindla pinna ja varsti tulnud vendadel peale aktiivse osavõtu võistlustel, rakenduma hakata ka seile ala õpetamisele teistele, ja muuseas selgub, et ka raskekaalu Lukkin on 1925. a. Tartu NMKÜ kursustel Matsovilt esimese õpetuse saanud rusikate tarvitamise kohta.

Kuid kaunis hoogu võtnud poks kippus varsti vähjakäigule. Selleks suutelisemad suurseltsid kallutasid tähelepanu noorte juurekasvatamisest kõrvale ja ringis püüsid ainult vanad veteraanid, kellest liiategi üks ja teine hakkas välja langema. 1928. a. peeti ainult paar sunnitud võistlust ja noorte horisont oli tühi ja paljas. Sarnane nähe istutas vendadesse mõtte eriorganisatsioonide poksile asutada. Põhikiri koostati kähku, kutsuti siis juure ka Einmann ja Palm ja 1929. a. sai aluse Tallinna Poksiklubi. Viimase kaudu hakkasidki vennad Matsovid Eesti poksis mõjuvamalt kaasa rääkima.

Võttes sihiks mitte teistelt vanu poksijaid üle hankida, vaid ise noori kasvatada, korraldati mitmed kursused. Poksiklubi agar töö noorte kallal ergutas jälle omakorda ka teisi seltsi kursuste korraldamisele ja kõrgilt neilt kursustelt on saadud palju värsket verd ja mehi, kellest koosneb me praegunegi poksijate põlv. Alates noortega oli selge, et poksiklubi meeste esimesed avalikud esinemised võidukad ei saanud olla. Ametlik esinemine Eesti meistrivõistlustel ei andnud poksiklubi ühtki kohta, vaid kutsus „E. Spordilehe“ veergudel esile ääremärkuse et erialaks poks võtnud klubi ei suutvat ise esivõistlustel ainuski punkti saavutada. Revanshi anti aga esimestel noorte esivõistlustel, millised poksiklubi algatas ja tänaseni kolmed oma korraldusel pidanud. Esimestel saavutas aga poksiklubi kohe kuus meistrikohta. Suvel tublisti tööd tehes oli järgmise sügise viljaks juba viik Tallinna Kaleviga 4:4. Edasi hakkasid aga võistlustest võistlustele poksi-

klubi mehi ikka rohkem silmapiirile kerkima, meistrikohti võitma ja rahvusmeeskonda tikkuma. Ja võistlusi on poksiklubi ise väga palju korraldanud ja viimase hooaja kalender kubiseb peamiselt poksiklubi nimest. Vennad Matsovid tulid ka ideele Gonsiori maneeshi kasutamiseks suurvõistlusteks, nemad riskeerisid ka Bayerist tagasi tulnud soomlasi Tallinna linnavõistluseks hankida. Kõigile neile ettevõtetele on nüüd hea punkti pannud Poola turnee, milleni ükski meie seltsidest pole küünninud.

Praegu on Tallinna Poksiklubi tüssedam üksus sel alal Eestis, ja kõik interklubid on ta tugevalt võitnud: Tallinna Kaleviga 7:1, Narvaga 6:2 ja Tartuga nüüd 6:2. Spordiga pole veel interklubi saadud pidada, kuna viimasel pole täisarvulist võistlusvõimelist meeskonda välja panna. Rea kursustega on poksiklubi ümber koondunud poolesajaliikmeline poksijate pere, kes intensiivses töös nii talvel kui suvel. Kuid tubli raha on see kõik Matsovilt riisunud ja kuigi viimaseaja võistlused aineliselt õnnestunumaid, on eelmiste aastate augud suured.

Klubi juhtimisel on vendade vahel kindel tööjaotus kujunenud: Nikolai on meeste treener ja hooldaja, kuna Peetri õul lasub organisatorlik külg. Kuid üksteise ala tunnevad nad siiski mõlemad ja on alati kõigis otsustes üksmeelsed. Sealjuures veel üksmeelsamaa kui vennad.

Peeter Matsov.

Tall. Poksiklubi Poola reisi lõppvaatus lavastus Tartus 5. skp. interklubina Tartu Kaleviga. Võistlused olid nimetatud seltside vahel teised. Esimesed võitis Poksiklubi 10:6.

Võistlused arenesisid järgmiselt: Ringi asuvad Käbi ja Pärn. Algas läheb tagasihoidlikult, ning kohati on tunda Pärna suuremat aktiivsust, kolmandal roundil aga Käbi saavutab k.-o., mis kärbeskaalu kohta haruldane nähe. Kukk-kaalus on Seebergi vastu Litsak. Võistlus toob peitumuse. Kaks esimest roundi on Seeberg võistlustest väsinuna haruldalt passiivne. Litsak soovastu on aktiivne, kuid tema poks on haruldaset klintsirohke, mis toob talle juba esimesel roundil kaks märkust. Võidab Seeberg 3:0, mille peale rahvas reageerib villega. Sulgkaalus soovivad Hendrikson ja Saag ägeda loomulise partii, kusjuures atakeerib enamasti Hendrikson. Seda üllatavam on aga kohtunike otsus, mis toob võitjaks Sae 2:1. Kergetkaalus ihkab revanši Vahhi Lesterilt, ning algabki ägeda tempoga. Lester taltsub aga rahuliku ja teadliku tööga Vahhi peatselt, ning lõpetab „nagu harilikult“ — k.-o. Kergetkeskkaalus räägib löögihoos olev Erich Lukkin selget keelt Salongiga. Lüüa vastast kaks korda läbi nõõride, ning kümneni põrandale, on minuti töö! Keskkkaalus teevad Reino ja Mikk tuoli tööd. Võidu väärrib füüsiliselt tugevam Reino 2:1. Poolraskekaalus on Kuura vastaseks „keegi“ Visnapuu, ning hõlpsat võitu odati peatselt. Kuid initsiatiivi haarab Visnapuu, ning „aukartus“ ei keela seda tegemast ka teisel roundil. Kuigi lõplikult Kuura siiski parem on, toob ta võiduks kuulutamine publikus esile meelepaha tormi. Vile ja kisa ei lakka enne kui ähvardusel võistlusi katkestada.

Raskekaal oli võistluste tulipunkt. Võistlus isenesest kujunes Tartu publikule äärmiselt traagiliseks. Gongi kõlades alustab pealetungi Lukkin, ning surub Adelmani nõõridesse. Puuduliku kaitse tõttu saab aga L. paar tabavat haaki näkku, mis viib ta viivuks segadusse. Seda kasutab Adelman, ning järgmine löök viib Lukkini põrandale. Siit peale on „jame ots“ Adelmani käes. Arstide soovitusel katkestab Lukkin võistluse, nimelt on saanud ringi vasak silm. Enne seda on aga ringikohtunik lugenu k.-o.

Seega lõppesid võistlused Poksiklubi võiduga 6:2. Võistlusi jälgis Tartus ennenagematu hulk publikut, ning mitte asjata — võistlused väärised tõesti seda.

Veesport teeb edusamme. 7 uut rekordit.

4. aprillil s. a. korraldas Kalevi veesporti osakond Voinovi basseinis käesoleval talihooajal teised ujumise võistlused.

Nagu meil varem mitmel korral juba on olnud märkida, on sellest veel väga vähe, kui teatud ala sportlased ainult hooajal treenivad, s. o. alles siis harjutustega algavad, kui võistluste aeg käes on. Siis on juba hilja ja ilma või puuduliku treeninguga võistelda ja oma endistele kogemustele või tahtejõule lootia on mõtetu ja kuritegu oma tervisele.

Kalevi veesportlased on kogu möödunud talve korrapärase kava järele ettevalmistuse treeningut teostanud, igal nädalal kaks korda saalis võimeldes ja kord-paar basseinis harjutusi tehes. Peale selle veel kasutasid nad suurel määral suusatamist, mis ujumisele just kõige ideaalsem harjutusvahend jõu ja vastupidavuse saavutamiseks. Peetud võistlused kinnitasid täiel määral eelpool toodud sõnu ja näitasid veel kord, et ainult sihikindla ettevalmistuse ja korrapärase treeningu järele edu kindel on ja et meie veesport läheneb kindlal sammul rahvusvahelisele klassile. Võistlustel ületati kolm endist rekordi ja korralti üks. 100 m. vabaujumises ületas end. rekordi koguni kolm ujujat ja esimeseks tulnud Bachtjevi aeg 1.09,6 on meie olude kohta väga hea. Samuti näitas ta ka 50

meetri vabaujumises head aega, viies rekordi 30,6 sek. pealt 29,4 sek. peale.

200 meetri vabaujumises olid head Mõtlük ja Volke, kes mõlemad ületasid endise rekordi. 100 m. rinnuli ujumises kordas Trahov oma endist rekordi. Üldiselt oli võistlustest osavõtjaid rohkem kui kunagi varem.

Võistluste tagajärjed:

19,2 m. (basseini pikkus).
1. Bachtjev, E. 9,6
2. Uustalu, E. 10,1
3. Tanvald, A. 10,2

50 m. vabaujumine.
1. Bachtjev 29,4 (uus rek., end. 30,6.)
2. Uustalu 31,2
3. Jansen 32,4

100 m. vabaujumine.
1. Bachtjev 1.09,6 (uus rek., end. 1.12,5.)
2. Volke 1.10,8
3. Mõtlük 1.11,2

200 m. vabaujumine.
1. Mõtlük 2.38,5 (uus rek., end. 2.53,0)
2. Volke 2.49,8
3. Friedberg 3.23,0

100 m. rinnuli.
1. Trahov 1.23,0
2. Tanvald, A. 1.29,9
3. Särgepp 1.34,1

100 m. selili.
1. Tanvald, R. 1.32,2
2. Muidu 1.35,4
3. Tanvald, A. 1.40,6
7. aprillil s. a. peeti sisevõistlused ka naistele, kus samuti mitmel alal endiseid rekorde ületati. Tagajärjed:
19,2 m. vabaujumine.
1. Allas, L. 14,2 (uus rek., end. 15,2)
2. Vugt 15,6
3. Marten 15,6
50 m. vabaujumine.

1. Rosenholm 49,2 (uus rek., end. 49,6)
2. Vugt 50,4
3. Lipp 50,4

100 m. rinnuli.
1. Marten 1.44,4 (uus rek., end. 1.51,0)

2. Vugt 1.47,4
3. Rosenholm 1.54,2

100 m. selili.
1. Rosenholm 1.52,7
2. Lipp 1.57,2
3. Oserov.

OVOMALTINE

on ekstrakt, mis sisaldab kõik linnakse, piima, muna ja kakao väärtuslikumad ollused kergelt seeditaval kujul. Mis tähendus sellel on sportlasele, ei vaja vist erilist seletamist.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

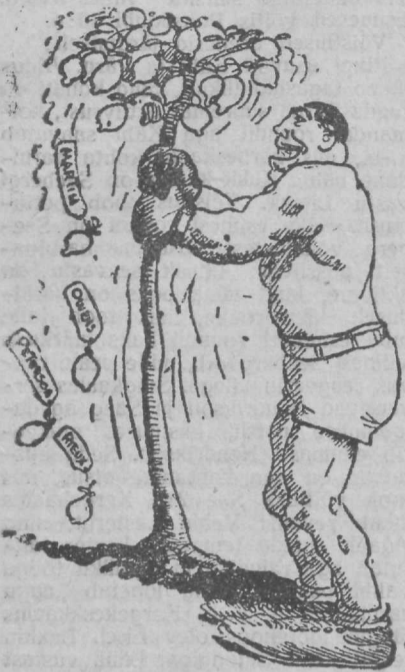
Pealadu: A/S „Ephag“
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D'A. WANDER A.-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendet ka Teid!

Carnera — kirgline magaja.

knock-outiga võitjaks tulla. Sellega on ta tähelepanu enesele kiskunud ja kui ta siis Londoni tänavatel jalutas, kõndis ta kannul tihe rahvahulk.

Ta hiljutine värskem võit inglise pinnal, kus itaallase vastaseks oli austraallane Cook, kes juba poksi vararanda kuulus, ei olnud küll suuremat asja, kuigi Cook juba neljandal roundil tehnilise knock-outiga langes, kuid tõi siiski Carnera jälle avalikkuse ette. Carnera (ehk pigemini veel tema manager) oskas aga enesest rääkima panna. Nii andis ta ühele Londoni reporterile intervju, kus aga vähe oli hommiktreeningust, nõõrihüpetest, sparringust jne. räägitud, mis ometi kindlasti kuuluvad poksitreeningule. Selleks ei ole nimelt Carneral otseselt öeldud ka aega. Sest päeva läbi... magab Carnera, ja õhtutunnid pühendab ta istumisele itaalia restoraaanides ja elegantsete hotellide saalides. Carnera armastab võimalikult suuremas seltskonnas viibida, sellele vaatamata, et kogu ta ingliskeel koosneb sõnast „allright“. Ainult suure vaevaga saab Carnerat enne mõnda matshi nii kaugele viia, et ta ka mõned ringid sparringut teeb.

Kuuldes sarnasest „treeningmetoodist“ on ka arusaadav, miks see poksiija, kes juba kehaliselt vastastest kaugel üle, tänaseni pole suutnud maailma parimate klassis läbi lüüa. Carnera võitudelehel pole ühtki võitu tõelise klassi poksiijalt. Kunagi seisib ta vastu küll Jack Sharkey, kuid kuhutav suur lüüasaamine viimasel on praegugi värske. Ja kuigi Primo Carnera veel nüüdki suureks kassamagneediks on, pole ta seda võlgu mitte oma poksiivõimetele, vaid rohkem gigantlistele kehalistele mõõtudele.

„Kuidas Itaalia poksihiiglane treenib“ võis hiljuti lugeda ühest saksa ajalehest. — Primo Carnera ei ole kuski suurema populaarsuse osaliseks saanud kui Londonis. Kui ta mõne aasta eest esmakordselt sellesse inglise metropoli saabus, polnud tal rohkem kui viis franki raha taskus. Ka mantel polnud ta seljas kuigi heast sordist, nii et sissesõit Londoni oli kaugel sellest, et uhke olla. Kuid Carneral oli õnne. Ta sai üllatavalt kiirelt ühe matshi hankida, et sellel minutilise heitluse järele

Olümpianormid kergejõustikus.

EKRAVELIit esitas olümpiakomiteele kinnitamiseks alljärgnevad normid, milliste alustel võiks kaalumisele võtta Los-Angelesi saadetavate kergejõustiklaste kandidaadid: ühe-kordseks sooritamiseks — 800 m. 1:54,0, 1500 m. 3:56,0, 5000 m. 14:50, 10,006 m. 31:30, 110 m. tõkkeid 15,0, 400 m. 54,0, maraton 2 tundi 40 min. ja kümnevõistlus 7800 pnk.; kahe-kordseks sooritamiseks — 100 m. 10,8, 200 m. 21,8 400 m. 49,0, kuul 15,75, ketas 47,00, oda 68,00, kõrgus 1,95, kaugus 7,40, kolmik 15,00 ja teivas 4,00.

Kuna A. Kusnets katkestanud maadlustreeningu, esitati mees mahakustutamiseks olümpiamängudele saadetavate kandidaatide meeskonnast.

Jalgpalli hooaja lävel.

Ajal, kus välismail jalgpallivõistluste kevadised ringid lõpule hakkavad jõudma ja meistrid klaarumas, hakkab ka Eesti jalgpall algavale hooajale virguma. Väljad pole veel suutnud võistluskõlblikeks kuivada, kuid ettevalmistav töö on momendil

kibedamas hoos. 1. mail kokkuasutav jalgpalli parlament toob igatahes rea reformatsioone meie esivõistluste korras ja nende kinnitamise järele võime „E. Spordilehe“ järgmises numbris selle juures pike-malt peatuda. Seni pole siiski huvituseita heita pilku jalgpalli maikuule tema tähtsamate matshiide kalendariiumisse, kusjuures ka esivõistluste mänguua juba ära määratud eeldusel, et 1. mail reformatsioon kinnituse leiab. Kuupäevade järele järgnevad võistlused:

1. Sport-Kalev, TJK karikale.
- 4.—5. Sport Wanderersi kutsel Riias.
5. Kalev-TJK TJK karikale.
- 1.—10. vahel Wanderers Estonia kutsel Tallinnas.
- 8.—9. Helsingi Palloseura Spordi kutsel Tallinnas.
12. Sport-Puhkekodu esivõistl.
13. ehk 20. TJK-Sport TJK karikale.
- 15.—17. Sport Soomes.
16. Kalev-TJK esivõistlustel.
17. ehk 22. Tallinna väikeseltside vätkturniir.
22. Puhkekodu-NTHK esiv. Tallinnas.
22. TJK-Võitleja esiv. Narvas.
25. Kalev-Puhkekodu esivõistl.
29. Sport-NTHK esiv. Narvas.
29. Võitleja-Kalev esiv. Tallinnas.
- 22.—29. vahel Viiburi Sudeet Kalevi kutsel Tallinnas.

F. C. New-Bedford—U. S. A. meister jalgpallis.

(„E. Spordilehe“ eritelegramm).

New-York, 6. 4. Ameerika Ühisriikide tänavuseks jalgpallimeistriks tuli New-Bedfordi jalgpalliklubi.

O. Käpp endiselt võidukas.

(Meie erikirjasaatjalt).

New-Yorgis „Madison Square Gardenis“ üheaegselt naisvõimlemise ja tõstmise esivõistlustega peetud New-Yorgi osariigi maadlusvõistlustel catsh-as-catsh-can tuli jälle võitjaks 155 n. kaalus O s v a l d K ä p p, New-York Athletic Club, seljatades finaalis 7:55 Saksa atleetklubisse kuuluv Albert Huberi. Viimane on hea maadleja, kui ei pääsenud Käpa kätte seljakaotusest. Käpa kaalus oli üldse 16 osavõtjat.

Ameerika lehed räägivad väga kiitvalt eestlasest Käpasta ja ennustavaa talle võitu ka Los-Angelesi olümpiamängudel.

Indulase ilmarekord.

Paljud võtsid mõni aeg tagasi Bombay agenturi teadet ühe miili (1609 mt.) ilmarekordi löömist jooksupu kelleltki tundmatult indulaselt ainult kõmuna. Kuid täiendavad teated kinnitavad seda ja sellega on Ladoumeque rekord 4:09,2 purustatud indulasest Ahmed Hultsari, kes nüüd maa kattis 4:08,4. Tagajärg on võetud viie kellaga ja on arvata, et ametlikuks rekordi kinnitamiseks takistus ei tule. Rootsi „Tidnikker“ saatis oma erilise korrespondendi Indiasse ja see tõendab ülaltoodud teadet.

Ahmed on pika- ja saledakasvuline taimeoitlane, kes sööb peamiselt riisi ja puuvilja. Praegu treenib ta inglise treenerite juhatusel ja sõidab ka Los-Angelesi, kus esitab Indiat, kes oma jooksjale suuri lootusi paneb.

Teadaanne.

1. Käesolevaga teatab liidu juhatus, et arvates 12. aprillist 1932. a. peale kuni Los Angelesi olümpiamängudeni (1. juulini 1932.) on Ekraveliit registreeritud sportlastel keelatud välismaa võistlustel esinemine kõigil Ekraveliitu kuuluvatel spordialadel.

Erandi võib teha liidu juhatus igakordsel eriliidu liikme — ühingu sel-lekohasel palvel.

2. Eesti-Läti kergejõustiku maavõistlus peetakse Riias 12.—13. juunil 1932. a. Meeskonna koostamiseks korraldatakse katsevõistlused, milliste tähtpäevadest ja kohast teatame lähemal ajal.

3. Eesti esivõistlused võimlemises peetakse Eesti võimlemise õpetajate seltsi korraldusel Tallinnas, Kaitseliidu võimlas Kaarli tr. 8. 1. mail 1932. a. kell 5 p. l.

Võistlejate ülesandmise tähtpäev 27. aprillil k. a. aadressil — Eesti Võimlemisõpetajate Selts Tallinn, S. Tatari 3.

Ülesandmisel tuleb iga võistleja kohta esitada tema üksikasjalik võistluskava.

Väljaspoolt Tallinna osavõtjale vaba korter. Vastava soovivaldusega tuleb esineda võistlustele ülesandmisel. Ekraveliit.

Eesti—Norra

1. maavõistluseks on lõplikult kokku lepitud. Kohtamine leiab aset 5. juunil Oslos.

Ameeriklased on väsimatud

Nagu Ameerikast kuuldu, olevat Jack Keller, kes hiljuti 110 m. tõketel jooksis 14,3, nüüd harjutustel sama maa katnud puhtalt 14 sekundiga.

Ameeriklased panevad J. Kellerile suuri lootusi olümpiamängudeks.

Viimaseaja kergejõustiku tagajärjed Ameerikast tulevad ühtteist ületrumpavalt. Nii saavutati Los-Angelesis hiljuti peetud interklubil Stanford—Olympia Club uusi häid marke: 100 jardi Les Hables 9,7, 220 y. Les Hables 21,8, 440 y. Waltz 49,9, 110 m. Smith 15,1, kaugus West 7,19, teivas Johns 3,95, kuul Lyman 15,67, ketas Jones 46,30 ja oda Churchill 64,33.

333 — 152 — 981.

Soome akadeemilist esivõistlustel hoota hüpetes saavutati Soome meistrivõistlusi varujätvaid tagajärge. Väljapaistvamaks meheks oli Simelius, kes võitis kõik kolm ala üliheade normidega. Kõrguses üritas ta uut rekordit 1,56 ületamisega aga napilt ebaõnnestus.

Tehnilistest tagajärgedest toome: kaugus — 1. Simelius 3,33, 2. ja 3. Reinikka ja Parikka 3,23; kõrgus — 1. Simelius 1,52, 2. Tolamo 1,48, 3. Korhonen 1,44; kolmik — 1. Simelius 9,81, 2. Parikka 9,79, 3. Reinikka 9,53 m.

TALLINN, Pikk t. 47
Tel. 444-22.

Miniatüürne sport-piljard

on meeldivamaks ja kombinatsioonirikamaks ajaviiteks igas organisatsioonis ja kodus.

SPORT-PILJARD omab soolihitse välimuse ja on üles seatav igale lauale.

Peale selle ladus kõiksugu spordi abinõud.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Eesti skaudi käsiraamat. Koostanud skm. H. Michelson, Tartu skautide maleva pealik. Tartu 1932. Ühineme koostaja sooviga, et raamatukene oleks skautidele nii hädavajalikuks käsiraamatuks skautlikkude algteadmiste ja põhimõtete käsitsitamisel.

Vastutav toimetaja: A. Mändvere. Väljaandja: Eesti Spordi Kesklüü „ESTOTRÜKK“, Tallinn S. Karja 8.

Viimane aeg

„Eesti Spordilehe“

soodustustega tellimiseks!

Kõik, kes tellivad **1. maist** lehe aasta lõpuni s. o. 8 kuuks, maksavad selle eest kohe makstes Kr. 4.— ehk järelmaksuga Kr. 4,25 (Kr. 2,25 kohe ja Kr. 2.— 1. juuliks),

Tellijad saavad maksuta: 1) „Kehakultuuri aastaraamatu“ nr. 6 ja 2) aprillis ilmunud numbrid.

Tellimisi vahendavad kõik postiasutused.

Harilikus korras tellimiseks maksab leht:	
6 kuud	Kr. 3.—
3 „	„ 1,50
1 „	„ —,60